

ዘላቂ ሰላምን ለማረጋገጥ ዘረፉን መዋጋት

ብ. ነጋሽ 11-06-17

የኦሮሞ ህዝብ ዲሞክራሲያዊ ድርጅት (ኦህዴድ) ሰሞኑን 7ኛ ድርጅታዊ ጉባኤውን በአዳማ ገልማ አባ ገዳ አዳራሽ አካሄዷል። እየሰራን እንታደሳለን፤ እየታደሰን እንሰራለን በሚል መሪ ሃሳብ ነበር ጉባኤው የተካሄደው፤ በጉባኤው ላይ የድርጅቱ አመራሮችን፣ የህብረተሰብ ተወካዮችን፣ ምሁራንንና ደጋፊዎችን ጨምሮ ከሁለት ሺህ በላይ ሰዎች ተሳትፈውበታል። የጉባኤው ዋና የትኩረት ነጥብ፣ በጥልቅ ተሀድሶ የተገኙትን ድሎች ወደ አዲስ ምዕራፍ ለማሸጋገር የሚያስችሉ ውሳኔዎችን ማጽደቅ ነበር።

የኦህዴድ ሊቀመንበርና የክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቶ ለማ መገርሳ በድርጅታዊ ጉባኤው መክፈቻ ላይ ባደረጉት ንግግር፣ የኦሮሞን ህዝብ ጨምሮ የሀገሪቱ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚፈልጉትን አንድነት ለማረጋገጥ ሁሉም የድርጅቱ አባላትና ህዝቡ በጋራ ሊሰሩ ይገባል፤ ሲሉ አሳስበዋል። ኦህዴድና የኦሮሞ ህዝብ ጠንክረው በአንድነት መንፈስ መስራታቸው ለሃገር ዕድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚኖረውም አመልክተዋል። በተጨማሪም፤ የህዝቡን የረጅም ጊዜ ዋና ለመመለስ ኦህዴድ የጀመረውን ትግል አጠናክሮ እንደሚቀጥል ያላቸውን እምነት ገልጸዋል።

የኦህዴድ ማዕከላዊ ኮሚቴ ፅህፈት ቤት ሃላፊ ዶክተር አብይ አህመድ ባደረጉት የጉባኤ መክፈቻ ንግግር፤ “ጉባኤው የክልሉንና የሀገሪቱን ልማት ለማደናቀፍ የሚንቀሳቀሱ የሰላም ስጋቶችን ለመታገል በአንድነት የምንሰራበት ነው!” ብለዋል።

የድርጅቱን ውስጣዊ መዋቅር ማጠናከርና ወደፊት በማራመድ በማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መስኮች የህዝቡን ፍትሃዊ ተጠቃሚነትና እኩልነት ለማጠናከር የሚረዱ ሰልፎችን ማስቀመጥ ከጉባኤው አጃንዳዎች መካከል ቀዳሚው ነበር። በኦሮሚያ የተንሰራፋውን የመልካም አስተዳደር ችግር፣ ብልሹ አሰራርና ኪራይ ሰብሳቢነት ከመሰረቱ ማስወገድ፣ ህገ ወጦችን አንገጥሎ ለማራገፍ የተጀመረው ዘመቻ እስካሁን የመጣበት ፍጥነት ሳይበርድ እንዲቀጥል ማድረግ የሚቻልበት ሁኔታም ድርጅታዊ ጉባኤው ካተኮረባቸው ጉዳዮች መካከል ይገኛበታል። የክልሉን ህዝብ ሰላምና ደህንነት በአስተማማኝ ሁኔታ ለማረጋገጥ የህገ ወጦችንና የኪራይ ሰብሳቢዎችን ሴራ በመበጣጠስ የህዝቦችን አብሮነትና አንድነት አጠናክረው ለማስቀጠል የሚያገዙ ገዳዮች ተነስተው ውሳኔ ተላልፎባቸዋል።

ድርጅታዊ ጉባኤው በማጠናቀቂያው ላይ ባለ አስር ነጥብ የአቋም መግለጫ አውጥቷል። በዚህ ጽሁፍ ላይ ከአቋም መግለጫዎቹ መካከል የተወሰኑትን ጠቅለል አድርጎ ለመመልከት እሞክራለሁ።

ኦህዴድ በክልሉ የተፈጠረውን ወቅታዊ የጸጥታ ችግር ህዝቡን በማሳተፍ ከመሰረቱ በመፍታት የዜጎች ሰብዓዊ፣ ዲሞክራሲያዊና ህገ-መንግስታዊ መብቶች ከመቼውም ጊዜ በላቀ ሁኔታ እንዲጠበቁ እንደሚሰሩ፤ እንዲሁም ህገ-ወጦችና ኪራይ ሰብሳቢዎች የሸረቡትን ሴራ ለመበጣጠስና በክልሉ አስተማማኝ ሰላም ለማስፈን እንደሚሰሩ በአቋም መግለጫው ላይ ተመልክቷል። ህዝቡ ለሚያነሳቸው ማህበራዊ፤ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ዋናዎች ተገቢውን ምላሽ ለማግኘት የመፍትሔው አካል ሆኖ እንዲሰራም ጠይቋል።

ሁላችንም እንደምናውቀው በኦሮሚያ ውስጥ በአንዳንድ አካባቢዎች የፀጥታ ችግር ተፈጥሮ ስንብቷል። እርግጥ አሁን በመላው ኦሮሚያ ሰላምና መረጋጋት ሰፍኗል። ይህን የሰላምን የጸጥታ ችግር የፈጠረው የህዝብ ብሶት አልነበረም። ልብ በሉ ! ህዝብ ብሶት የለበትም፣ ጥያቄዎቹ በሙሉ ምላሽ አግኝተዋል እያልኩ አይደለም። ከዚህ ይልቅ አሁን ክልሉን እያስተዳደረ የሚገኘው የተሃድሶ አመራር፣ የህዝቡን የመልካም አስተዳደርና የልማት ጥያቄዎች ምላሽ እንዲገኙ ለማድረግ ቁርጠኛ አቋም በመያዙ፣ እስካሁን በወሰዳቸው እርምጃዎቹ ቁርጠኝነቱን በተጨማሪም በማሳየቱና ህዝቡም ይህን ስለተረዳ የፀጥታ ችግር ሊያስከትል የሚችል ተቃውሞ የሚያስነሳ ተጨባጭ ምክንያት አለመኖሩን እየገለጸኩ ነው።

የጸጥታ ችግሩ መንስኤ ህገወጦችና ኪራይ ሰብሳቢዎች ናቸው። የክልሉ መንግስት የህዝቡን የመልካም አስተዳደርና የልማት ጥያቄ ምላሽ እንዲያገኝ የኪራይ ሰብሳቢነትን ድርጊት ከአመለካከቱ ማስወገድ ይኖርበታል። የክልሉን ሃብት ተገቢ ባልሆነ መንገድ የሚዘርፉና ኢኮኖሚያዊ እድገቱን የሚያቀጭ ህገወጥ የንግድ እንቅስቃሴዎችንም መግታት ይኖርበታል። የተሃድሶው አመራር በዚህ ረገድ ጠንክር ያለ እርምጃ መውሰድ ጀምሯል። ይህ ሁኔታ ያሰጋቸው ዘራፊዎችና ኪራይ ሰብሳቢዎች በክልሉ ውስጥ ሁከት በመቀስቀስ የተሃድሶውን አመራርና ጉዞ ለማደናቀፍ፤ እንዲሁም ለህግ ማስከበር አስቸጋሪ የሆነ ሁኔታ በመፍጠር ዝርፊያቸውን ለማጣጣፍ የክልሉን ለጋ ወጣቶች በማደናገር የፈጠሩት ሁከት ነው። በመሆኑም በድርጅታዊ ጉባኤው የአቋም መግለጫ ላይ እንደተመለከተው ኪራይ ሰብሳቢዎችና ህገወጦች የሽረቡትን ሴራ መበጣጠስ ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባ ተግባር ነው።

ይህ ብቻውን ግን ዘላቂና አስተማማኝ የሰላም መፍትሄ አይደለም። ዘላቂው መፍትሄ የዜጎችን ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ማክበርና ማስከበር፣ እንዲሁም ኪራይ ሰብሳቢነትንና ህገወጥ የኢኮኖሚ እንቅስቃሴዎችን በመግታት ህዝቡንም የልማት ተሳታፊ በማድረግ ፍትሃዊ የሃብት ተጠቃሚነቱን ማረጋገጥ ያሻል። የኦሮሚያ ክልላዊ መንግስት የተሃድሶ አመራር የእስካሁኑ ጅምር ይህን ማሳካት የሚችል መሆኑን ያመለክታል። በሰላም የኦህዴድ ድርጅታዊ ጉባኤ የአቋም መግለጫም ላይ ይህ ጅምር ቀጣይነት እንደሚኖረው ተገልጿል። ህዝቡም የዚህን ተግባር ቀጣይነት በተስፋ ይጠብቃል።

በአቋም መግለጫው ላይ የተጠቀሰው ሌላው ጉዳይ፣ በአዋጅ አካባቢዎች በተለይ በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሱማሌ ክልሎች አዋጅ አካባቢዎች በተፈጠሩ ግጭቶች ላይ የሚያተኩር ነው። በድንበር አካባቢ የነበሩ አለመግባባቶችን ሽፋን በማድረግ አፍራሽ ሃይሎች ህገወጦችና የኮንትራባንድ ንግድ ተዋናዮች በፈጠሩት እንቅስቃሴ የዜጎች መፈናቀልና ጉዳት መድረሱን የሚያስታውሰው የአቋም መግለጫው፣ ድርጊቱ የህዝቦች አብሮነት ያሰጋቸው ሃይሎች ሴራ መሆኑንም አመልክቷል።

እንግዲህ፣ በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሱማሌ ክልሎች አዋጅ አካባቢዎች ከወሰን ጋር በተገናኝ ጥያቄዎችና አለመግባባቶች መታየት ከጀመሩ ከአንድ አስርት ዓመት በላይ ተቆጥሯል። አልፎ አልፎ ከረር ያሉ የግጭት ባህሪ ያላቸው ችግሮች ቢፈጠሩም፣ ከድንበር አካባቢ አልፎ ብሄራዊ ማንነትን መሰረት ላደረገ የሰብአዊ መብት ጥሰት - ድብደባ፣ ዘረፋ፣ ከመኖሪያ አካባቢ መፈናቀልና ሞት ምክንያት ሆኖ ግን አያውቅም። በተደራጀ ትጥቅ ወደሚወሰድ ጥቃት፤ እንዲሁም ከድንበር አካባቢ ርቀው ወዳሉ አካባቢዎች ነዋሪዎችም ላይ ወደሚሰነዘር ጥቃትነት የተቀየረው በ2009 ዓ.ም. ነው። አዲሱ የተሃድሶ አመራር ኦሮሚያ ውስጥ የተሃድሶው አመራር ወደስልጣን ከመጣና በህገወጦች፤ በኮንትራባንድ ነጋዴዎች፣ በመሬት ወራሪዎችና በጥገኞች ላይ እርምጃ በመውሰድ ህዝቡን የልማት ተሳታፊና ፍትሃዊ ተጠቃሚ ያደረጉ ውጤታማና ተስፋ ሰጪ እርምጃዎች መውሰድ ከጀመረ በኋላ ነው። የሚገርመው ይህ በግለሰቦች እጅ በማይገኝ መካከለኛ የጦር መሳሪያ ጥቃት ሲሰነዘር በነበረበት 2009 ዓ.ም. ሃገሪቱ በአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ስር ነበረች።

ይህ ሁኔታ፤ ግጭቱ በድንበር አካባቢ በሚኖሩ የሁለቱ በሄሮች አባላት መካከል በወሰን ይገባኛል ጥያቄ የተነሳ ሳይሆን፣ በአካባቢው ግጭት በመቀስቀስ ለህገወጥ ንግድ በተለይ ለኮንትራባንድ ንግድ አመቺ ሁኔታ የመፍጠር ዓላማ ያለው በዘራፊዎችና በኪራይ ሰብሳቢ የመንግስት የስራ ሃላፊዎች ጥምረት የተፈጠረ መሆኑን በግልጽ ያሳያል። የተሃድሶ አመራሩ በኦሮሚያ ውስጥ የፈጠረው የህዝብ አንድነትና ከመንግስቱ ጋር መግባባት የመንግስት ሙሉ ትኩረት ኪራይ ሰብሳቢነትን መዋጋትና በልማት ላይ እንዲያተኩር ስለሚያደርገው ሁከት በመፍጠር የህዝቡን አንድነት የማፈራረስና የመንግስትን ትኩረት የመበተን ዓላማ ያለው ነው።

በመሆኑም በጥቃቱ ጉዳት ለደረሰባቸውን ዜጎች የአስቸኳይ ጊዜ እርዳታ ከማቅረብና መልሰው እንዲቋቋሙ ከማገዝ ጎን ለጎን ግጭቱን የቀሰቀሱትን ቡድኖች ህዝብ እንዲያውቃቸው የማጋለጥ ስራ፤ እንዲሁም በህግ ተጠያቂ እንዲሆኑ መደረግ ይኖርበታል። በኦሮሚያ ውስጥ ዘላቂና አስተማማኝ ሰላም ማስፈን የሚቻለው የችግሩ ምንጭ የሆኑ ዘራፊዎችና ኪራይ ሰብሳቢዎች ተጋልጠው አደብ ሲይዙ ብቻ መሆኑም መታወቅ አለበት።